

SOKOLSKI GLASNIK

1926.

U Ljubljani, 1. avgusta 1926.

13.-14.

Prezident Masaryk o Sokolstvu

(Odgovor prezidenta republike českoslovačke, brata T. G. Masaryka,
5. jula 1926., na pozdrav Sokolstva.)

Brate starosto!

Hvala braći na daru i ujedno molim, da bi ste primili moj poklon.*

Tyrš je upravo genialnim i umetničkim potezom harmonično slučio antički ideal lepote i dobra s našim narodnim programom, koji je tražio sintezu plemenitosti pojedinaca sa celim narodom. Tyrš je stvorio Sokolstvo i unio je tu silu i muževnost, koja se jednako ugiba grubosti i nasilstvu, kao i sentimentalnosti mlitavog bratimljenja; veliki primeri naše slavne prošlosti, Žižka i njegova nesalomljiva hrabrost u obrani pravde i naroda i Chelčického nekompromisni pacifizam našli su u ideji Sokolskoj harmonični izraz.

Tyrš u saglasnosti sa tadašnjom naprednom generacijom bio je oduševljeni demokrata i sokolskim bratstvom svesno je služio demokraciji i oslobođenju naroda. Pozdravljam zato, braćo, Vaš slet, jer došao je kao naručen, da bi sve poučio šta znači demokratska celina: organizacija, požrtvovnost i pripravnost. A ta organizovana, požrtvovna i pripremljena celina, ta naša lepa Sokolska obec ima tek sada pravi značaj: odstranjuje sadašnje političke nesuglasice i potiska ih prelaznoj fazi našeg političkog razvoja.

Gledajući tu masu Sokola i Sokolica mladih i starih uveravam se iznova, da svaka množica mora biti vodena i upravljana idejom, primljenom i držanom od pojedinaca, koji vode množicu, a ujedno joj služe. U tom smislu Sokolstvo i njegova ideja živim su primerom i poukom narodu i republici.

Sokolski slet, nisu samo te lepe vežbe na sletištu. Bilo mi je, iskreno rečeno, milo videti, što je za tim stadionom, sve te naprave za čistoću vežbača i gledalaca, naprave higijenske, prehrana itd.; k tome si pretstavimo sve te pripreme, ne samo u Pragu nego po celoj republici, ta brza izgradnja celog sletišta, dovoz stotine hiljada u Prag, briga o nastambi itd., iz tih jednostavnih i hiljaditih radova i briga iznikla je ta impozantna celina. Ne mogu, da ne spomenem naš glavni grad Prag, kao i sve njegove građane, koji su doprineli uspehu sleta; kao i vladu i pojedina ministarstva. Svim tim organizacijama i svim pojedincima izražujem sokolsku hvalu.

Na zdar!

Zlatnom Pragu!

Naraštaj Jugoslovenskog Sokolskog Saveza vratio je se iz Praga u svoju domovinu. Naša sokolska mladež, koja je učestvovala u Pragu na naraštajskim danima VIII. svesokolskog sleta vratila je svojoj českoslovačkoj braći i sestrama posetu iz godine 1922., kada nas je naraštaj ČOS. usrećio svojim učestvovanjem na našem prvom jugoslovenskom svesokolskom sletu u Ljubljani.

* ČOS je poklonila bratu prezidentu na uspomenu VIII. sleta skupocjenu vazu. Brat prezident je pak poklonio ČOS zastavu, koja je po vrednosti i sastavu najlepša zastava u republici. To je brat prezident sam iztaknuo rečima: «Vele da je taj barjak najlepši među svima u republici. Ja velim, da je lep i da lep i ostaje toga radi, jer je u rukama Sokolova.»

Naš naraštaj doživio je u zlatnom slavenskom i sokolskom Pragu toliko mnogo utisaka, da je se vratio u svoju domovinu pun uverenja i pun vere u iskrenost sokolskog bratstva, potpuno opojen veličinom i silom sokolske misli. — Dani sokolskih svečanosti neće nikada nestati iz uspomena našeg naraštaja i njegovih voda.

Osećamo se dužnima izraziti zlatnom Pragu, Českoslovačkoj Obci Sokolskoj, a i českoslovačkom narodu, za svu pažnju i slavensku gostoljubivost, koju ste iskazali u tolikoj meri našem naraštaju, najsrdačniju hvalu. Sva naša mlada sokolska sreća osvojili ste za uvek.

Svima i svakome naš bratski pozdrav!

Zdravo!

U Pragu, 1. jula 1926.

Starešinstvo Jugoslovenskog Sokolskog Saveza.

Gjuro Paunković, zam. staroste.

E. Gangl, starosta.

Českoslovačkom srcu!

Veliki, nezaboravni dani VIII. svesokolskog sleta već su za nama. Naša braća i naše sestre vratili su se svojim kućama.

U zlatnom slovenskom Pragu bili smo zaogrnuti tolikom pažnjom i gostoljubivošću, da smo tako duboko ganuti, da ne možemo naći reči kojima bi smo izrazili ono što osećamo. Primio nas je i obasuo ljubaznošću českoslovačkog sreća, koje dosada uvek u sreći i nesreći vruće i bratski s nama osećalo.

Napustivši Prag i českoslovačku zemlju osećamo se dužnima zahvaliti svima i svakomu za sve ono, što ste nam pružili lepoga i dobroga iz bogate riznice svih velikih, plemenitih, uzvišenih i nesebičnih bratskih duša.

Ogromno delo českoslovačkog Sokolstva, koje je u sletskim danima dostiglo vrhunac svoje moći i slave, ostaće jugoslovenskom Sokolstvu trajnim potstrekajem napredujućem uspehu sokolske delatnosti. Tim hoćemo dokazati, da smo i ostajemo vredni Vaše bratske ljubavi.

Českoslovačkoj Obci Sokolskoj, svoj braći i sestrama širom Vaše domovine, te Pragu, toj matiči zaštite i kolevci slavenskog duha i sokolskog bratstva, naše hvale i naš pozdrav.

Domovini — Zdravo! Zdravo!

U Pragu, 7. jula 1926.

Starešinstvo Jugoslovenskog Sokolskog Saveza.

Dr. Riko Fux, tajnik.

E. Gangl, starosta.

E. Gangl:

Po Praškom sletu

Toliko iskrenog oduševljenja i toliko ganutljivih izraza plemenitog sokolskog bratstva nikad još nisam video i dočekao u životu. Sokolski dani u Pragu su uticali na mene takom vehementnom silom, da nisam mogao odgovoriti rečima nikome, ako me je pitao, kako mi je. Veličina svega, što se je događalo u Pragu, bila je tako ogromna i tako jedinstvena, da ju može pravo razumeti samo duša, a da ju ne mogu dovoljno i iscrpivo izraziti reči. Novinarima, koji su me u Pragu i u Olomucu ispitivali o mojim utiscima i zahtevali od mene izjave i članke za svoje listove, rado sam im doduše izašao ususret, ali sa svojim rečnikom nisam mogao nikome izraziti ono, što mi je osećalo srce u tim sjajnim danima grandioznog sokolskog dela i neslućene sokolske slave!

Veliki sokolski dani zahtevali su od svakog učesnika skrajnu iscrpanost njegovih fizičkih i moralnih napora. Prag je zajedno sa Československom Oboem Sokolskom iskazao nama Jugoslovenima svoju gostoljubivost i bratstvo u najvišoj meri. Naš naraštaj, naša braća i naše sestre vratili su se u domovinu potpuno utešeni, u nutrini sa bogatom harmonijom čustava i izvršenih dužnosti, po danima punih rada, kad su bili uposleni od rana jutra do kasne večeri. U koliko je bilo skupo odmerenog slobodnog vremena, upotrebili su ga za proširenje duševnog obzora ogledavajući krasote i istorijske znamenitosti veličanstvenog Praga. Posećivali su koncerte, pozorišta, muzeje. Za počinak bilo im je na raspoloženju dovoljno čistih prenočišta, za okrepu dovoljno tečne hrane. Svi su se uzorno ponašali i pokazivali potrebnu sokolsku disciplinu. Bez discipline bi bio svaki uspeh i sav tok rasporeda svečanosti potpuno isključen. Tvrdim, da je svaki naš i českoslovački učesnik u praškim sletskim danima doprineo zajedničkom uspehu ono, što je imao u sebi fizički i moralno najbolje. Zato je bio VIII. svesokolski slet kulminacija materijalne i moralne snage i lepote Tyrševe ideje!

Letošnji slet je u primeru sa onim iz godine 1920. pokazao svestrani napredak. Kakav će biti budući slet po obsegu i sadržaju toga danas još nitko ne zna. Na svaki način će nadmašiti letošnji, jer javno položen račun dokazuje, da je Sokolstvo u svom razvoju i u svojoj unutarnjoj sili neiscrpivo. Ta spoznaja je za jugoslovensko Sokolstvo najveća moralna dobit. Kod pogleda na pozitivno uzajamno suradništvo među slovenskim severom i slovenskim jugom utvrdila je se kod naših ljudi sokolska samosvest i ispružilo se je energično nastojanje za novim, višim ciljevima, koji sižu preko svake tesnogradnosti i separiranosti do ujedinjenja svega ljudstva koje oseća slovenski i sokolski u jedinstvenu sokolsku organizaciju. Treba je samo istrajnog rada i svesnog stupanja po jasno i pravo zacrtanom putu sokolskih principa bratstva i jednakosti — i nije više daleko vreme, kad će se jedna sama sokolska zastava vijati nad svim slovenskim svetom! Samo maleni i tesnogrudi ljudi će se sakrivati pred sunčanom svetlošću sokolskog bratstva u tesnim granicama svoje zagriženosti i nesamostalnosti.

Sokolstvo je najveća delatna sila slovenskog mišljenja, demokratičkog čustvovanja, samosvesti, volje i karaktera! Ta nesavladiva moć mora pritegnuti sebi sve čiste i energične duše, koje se slobodno razgledaju po čitavom kulturnom svetu i sa deloljubnom silom i sa veselim srcima hite velikoj budućnosti Slovenstva ususet!

Ogroman utisak je učinio na sav Prag, na nas i na stotine hiljada domaćih i inostranih gostova zajednički nastup naše i českoslovačke vojske, koje su time u nazočnosti prezidenta Masaryka i zastupnika obeju vlada odlučno manifestirale i političku skupnost českoslovačke republike i naše kraljevine.

Učestvovanje našeg naraštaja znači još naročitu moralnu dobit za budućnost Sokolstva u našoj zemlji. — Video sam sâm, kako je se naš naraštaj sa suzama u očima rastavio od Praga. Ti naši mladi saradnici biće najbolji propagatori sokolske ideje u našoj državi, oni će biti nov, plodan kader Sokolstva u Jugoslaviji. Sami će nastojati da pomnože svoje redove i time otvaraju prtok mladih snaga u naše Sokolstvo. U celini znači po mom mišljenju praški slet veliki plus u čitavom nacionalnom i sokolskom delu i životu Jugoslavije. Svi, koji ste pozvani, gledajte i radite, da to dejstvo iskoristite za našu unutarnju okrepu, za napredovanje našeg rada i za pomnoženje našeg broja! To je dužnost sviju nas, a ujedno je i naša velika odgovornost.

Naročitu pozornost je nama jugoslovenskim Sokolima posvećivao prezident ČSR. brat Masaryk. «Garden-Party» na vrtu Praškog Grada dala mu je priliku, da je se duže vremena razgovarao s nama. Odgovorivši na njegovo pitanje, kako smo Jugosloveni zadovoljni u Pragu, dakako pozitivno, je brat

prezident spomenuo, da se je održao poslednji slet u znaku prekipevajućeg oduševljenja, sadanji pak u znaku smotrenog dela — uspeh tog dela i najstrožeg reda vidi se svuda. To je znameniti napredak. Slovenstvo samo na sebi je nešto nebuloznoga; treba je, da dodu Sloveni osobno jedni sa drugima u doticaje, da se spoznavaju i preuzimlju drugi od drugoga to, što je u njima dobroga. Sokolstvo s takovim doticajima k tome najviše pridonasa — koje sa svojim sredstvom — sa telovežbom — vaspituje svoje pripadnike u vrućem rodoljublju. Sokolstvo je gotova armada, svrši je prezident brat Masaryk razgovor, na koju se domovina u svakom trenutku lako oslanja.

Naša otprema na praški slet i povratak u domovinu izvršeni su tačno i bez ikakve nezgode, jer su braća željezničari kod kuće, na putu i u Pragu ispunili u potpunoj meri svoju tešku i odgovornosti punu dužnost! To moram jasno naglasiti u dokaz, da siže disciplina i požrtvovnost u sve struke svestrano razgranano sokolskog dela.

U celini: nema organizacije na svetu, koja bi mogla što takova pokazati, što bi bilo makar od daleka slično VIII. svesokolskom sletu u Pragu. Ponosni smo na to, da smo tome delu i uspehu i jugoslovenski Sokoli doprineli svoj deo. Izvršili smo svoju bratsku sokolsku dužnost!

Takav je naš sokolski život: mlad, zdrav, buran, stvarajući, ponosan, samosvestan, discipliniran. Takav život vre i raste iz vlastite moći u carstvu Tyrševog duha!

Put našeg naraštaja u Prag

Svi učesnici naraštajskog sleta sastali su se u Ljubljani. Iz pojedinih župa su dolazila malena odelenja naraštajaca i naraštajki. Već na predvečer odlaska smo znali, da neće voz koji je za nas tako krasno i brižno sastavljen biti prenatrpan. Pitali smo se hoće li nas biti dovoljan broj, određen za putovanje sa naročitim vozom preko Austrije? Što smo naslućivali obistinilo se. Sledeći dan pri nastupu smo ustanovili, da nas je mnogo manje, nego je bilo određeno na zboru župskih načelnika. Došlo je 146 naraštajaca i 74 naraštajki, dakle mnogo manje nego je bilo prvi put objavljeno. Zašto pojedine jedinice nisu poslale prijavljenog broja naraštaja, mogu nam samo one lako razjasniti. Moram spomenuti, da je nekoliko jedinica među njima dapače veće poslalo naraštaj bez vode što se ne bi smelo nikada dogoditi. Pokusi, koji su se održali drugi dan u jutro, uspeli su povoljno. Bilo je doduše mnogo dječaka, koji nisu bili najlepše pripremljeni unatoč tome, da su imali za vježbanje dovoljno vremena. Dogodilo je se dapače i to, da su iz jedne jedinice došli naraštajci potpuno nepripravljani, nisu znali ni jedne propisane vežbe. Nebrojeno puta je bilo objavljeno i naručeno po župskim načelnicima, da mora svaki naraštajac i svaka naraštajka, koji će učestvovati praškom sletu dobro savladavati propisane sastave. Kako je došlo do tih slučajeva? Sastavi nisu bili doduše laki, ali sa dobrom voljom dali su se naučiti. Kod naraštajki nije bilo toliko teškoća, ali i tamo nije išlo sve tako, kao što smo željeli.

Po svršenim pokusima poprimila je se svakog pojedinca nekakva nemirnost. Punila je sve jedna sama misao: «Idemo u Prag — na slet». To je bilo i sve, što su znali. Što ih čeka, što će doživeti, to si mlade glave nisu znale predstaviti. Dobre volje nije kvarila ni kiša, koja nije uzimala u obzir svečanog trenufka odlaska, a onemogućila nam je i zajednički pohod na stanicu. Pljusak, koji je se izlio baš u trenutku, kad je trebalo ulaziti u kola, bio je kriv, da su potpuno neorganizirano ulazili sa jedinom željom, maknuti se kiši i dobiti čim bolje mesto. Time nismo učinili najlepši dojam na one, koji su došli, da nas još jedared pozdrave, pre no što odemo. Da je radio svaki po svoje, dokaz je to, da naraštaj iz najudaljenijih krajeva, izmučen od

duge vožnje, nije dobio primernih prostora. Konačno premočeni do kože posedali smo na svoja mesta — voz je se ispočetka polagano a posle uvek većom brzinom pomicao prema Gorenjskoj. Jedva dodosmo izvan Ljubljane, sa strahom primetismo, da među nama nema transportnog blagajnika. Neprilika radi toga nije bilo, u Jesenicama smo zakasnili 1 sat, međutim je sa autom prispeo za nama blagajnik.

Ostavili smo granice naše države i stupili na austrijsko tlo. Vozili smo se dobro bez ikakvih poteškoća. Sve je bilo u redu. Materijalno nas je mnogo oštetila lahkomislenost jedinica, koje su prijavile naraštaj, a zatim ga nisu poslale. Imali smo naročiti voz, u kojem mora biti po propisu najmanje 300 osoba. Po dobrom brojanju ustanovili smo, da je u vozu zajedno sa vodama samo 260 osoba. Iz te neprilike rešio nas je starosta br. Gangl i zaplatio manjkajućih 40 voznih karata, inače neznamo, što bi se s nama bilo dogodilo.

Međutim je se naraštaj već međusobno upoznao i bavio se opazovanjem Koroške zemlje, koja je bila ali na žalost većim delom u magli, jer kiša je levala tako, da je mestimice skoro onemogućila razgled. Svi pogovori kretali su se samo oko sleta.

Tako su minuli časovi i sa nastupajućim mrakom je lagano sve utihnulo. Omladina je po celodnevnom naporu umorna polegla. Sa svitanjem zore primicali smo se severnoj granici Austrije, konačno pa smo iz dna naših srdaca pozdravili zemlju severne naše braće. Prvo nas je pozdravilo na pograničnoj stanici H. Dvořište osoblje željeznice i finansijske straže. Tamo su nas dočekali brat Štčpanek, zamenik staroste ČOS, i tajnik ČOS brat dr. Urban. Vlak je na jednom oživeo. Naraštaj je se odjenuo u svečano odelo. Razdelile su se značke na najveće zadovoljstvo naraštaja — besplatno. Po izvršenju najprečih posala sa strane br. dr. Urbana pohiteo je voz dalje, da nadoknadi nešto na dva i pošatnom zakašnjenju.

Pozdravi su se vrstali bez konca i kraja. Od blizu i daleko mahali su beli rubčići, čuli su se srdačni povici: «Dobro došli, živeli Jugoslaveni!» Sve stanice bile su okićene sa nebroy zastava i vencima. Mlado i staro sve u svečanom odelu prihrtilo je, da vidi iz blizine južne svoje Sokoliće. Nije ih bilo briga, pada li kiša ili nepada, stane li voz na dotičnoj stanici ili ne, iako samo za trenutak, da se pozdravimo. U Češkim Budějovicama, prvom većem mestu na češkom tlu, bili smo pogošteni upravo kneževski. Naš naraštaj bio je iznenađen i čudio je se, odakle toliko ljubavi i uljudnosti. Vozimo se dalje k starodavnome mestu Jana Žižke — Taboru. Ganuo nas je napis na krovu stanice načinjen iz lipova lišća u cirilici: «Dobro nam došli!» Čim više smo se približavali Pragu, tim više se učestalo pozdravljanje. Naraštaj je bio potpuno zadivljen. Pitali su, da li su sve te hiljade, koje nas pozdravljaju, doista Sokoli. Na pozdravima je se na svim stanicama zahvalio brat starosta srdačnim rečima. K putovanju je treba spomenuti, da smo barem prema vani celo vreme pokazali discipliniranu celinu, što je osobito imponiralo Austrijancima.

Zadnji pola sata naše vožnje vozili smo se među samim mahanjem i bezkonačnim pozdravljanjem do Wilsonove stanice u Pragu. Među zvukovima narodnih himni stao je voz. Nepregledna množica Pražana oduševljeno nas je primila. Ti časovi su nezaboravni. Mnogo oko je se porosilo pod utjecajem unutarnjih čustava.

(Nastavak sledi.)

Međunarodna utakmica u Lyonu

* Sigurno će zanimati općenito naše Sokolstvo, kako smo se pripremali za međunarodnu utakmicu u Lyonu i kakav je bio tok utakmice. Pošto imadu braća Srbi i Hrvati nekoliko prvovrstnih vežbača, koji bi se sigurno mogli

usposobiti za međunarodne utakmice, zato ćemo opisati utakmicu potanje sa željom, da bi se i u njima probudilo zanimanje za te utakmice i da se telovežba među njima podigne do tolike energije i istrajnosti, da će doći ubuduće u našu međunarodnu vrstu, da će se tako u punoj meri i opravdano moći nazvati jugoslovenskom, jer dosad su sve međunarodne utakmice, kojima smo učestvovali, izvršili samo Slovenci (iznimka je samo brat Đorđe Roknić iz Zemuna, koji je bio godine 1924. u Parizu na Olimpijadi). Za Olimpijadu u godini 1928. u Amsterdamu će se moguće naći kod Srba i Hrvata pojedinci, koji će se lahko natecati za prvenstvo na pojedinoj spravi ili u kakvoj struci lahke atletike u okviru telovežbačke utakmice vrsti. Godine 1930. na međunarodnoj utakmici u Luksemburgu neka bi bila na svaki način zastupana u našoj vrsti i južna naša braća.

Nekako mlačno i neodlučno je se počelo uvežbanje propisanih vežbi za međunarodnu utakmicu u Lyonu. Kako će biti sa finansijama, hoće li župe doprineti na vreme na njih otpadajuće svote, hoće li župe makar na vreme podati izjave, jesu li uopšte voljne doprinositi ili ne — to su bile zapreke i dvojili smo, tako da još par meseci pre utakmicu savezni TO nije mogao svom odlučnošću izdati poziv: «U Lyon idemo, braćo, spremajte se!» Uvereni smo, da bi naše vrste postigle još bolje uspehe, ako se ne bi savez borio uvek sa finansijskim poteškoćama i ako bi svi faktori, kojima bi moralo biti na tome, da i na tom polju postignemo uspehe u inostranstvu i čuvamo i povećavamo ugled naroda i države, učinili svoju dužnost i materijalno poduprli Jugoslovenski sokolski savez. Fond za međunarodne utakmice i telovežbačke nastupe u inostranstvu, u kojega bi doprinosila država i privatnici, javni i privatni zavodi, bogato bi ukamaćivao novčane žrtve jednih i drugih. Druge države iskoriste svake prilike, da pošalju zastupnike svoje države na međunarodne utakmice u inostranstvo, finansiraju takve izlete i zanimaju se za tok utakmica te su ponosne na postignute uspehe svojih državljana. Svaki pojedinac je ponosan na uspeh državne reprezentance, naglasuje lahko, da je član pobeđničke države; ponos i ljubav do domovine se pojačava — a to mi trebamo, tako želimo!

Konačno je bilo ipak odlučeno, da učestvujemo utakmici. Raspisana je bila prva pregledna utakmica. Pripravljalo je se više ili manje ozbiljno 14 vežbača, ali ipak je se pokazalo tri sedmice pre utakmicu, da dolazi u obzir samo devet od njih, dočim su ostali radi raznih neprilika napustili daljne uvežbanje. Vežbalo je u Ljubljanskom Sokolu sa bratom Stukeljem šestorica braće i u Sokolu I trojica braće. Pošto su bili skoro svi već na međunarodnim utakmicama, bilo je potrebno samo skupno uvežbanje u prostim vežbama, dočim su druge vežbe radili nekoliko puta na sedmicu zajedno radi kontrole. Skrajno neugodno vreme u aprilu i maju je silno sprečavalo uvežbanje lakoatletskih struka pod milim nebom, a upotrebila je se svaka prilika, da su braća vežbala u svežem zraku, na suncu. Pošto nemamo u Ljubljani nikakvog nadkritog bazena, nastala je teškoća radi vežbanja u plivanje. Brat Josip Smertnik velikodušno je pozvao vrstu k sebi u Laško, gde ima u svojim radiotermlnim toplicama malen bazen 14 × 8 m. Braća su bila besplatno kod njega u gostima po tri do pet puta i vežbala plivanje. Kao vrlo dobar trener za plivanje pokazao je se brat Srečko Kordelič, član Ljubljanskog Sokola, poznati jugoslovenski prvak u skokovima u vodu. Već na međunarodnoj utakmici u Ljubljani god. 1922. bila je naša utakmičarska vrsta prva u plivanju (postigla je izvanredan uspeh: 58.5 tačaka od 60 mogućih), da su naši utakmičari u Lyonu postigli u plivanju kao vrsta prvo mesto i tri prva mesta pojedinaca, tome su na svaki način znatno pripomogli braća Smertnik i Kordelič. Bratu Smertniku za besplatan odstup kupališnog bazena i pogošenje i nastambu utakmičara i na tom mestu najlepša hvala!

Izvežbanost utakmičara postajala je očita, sa lahkoćom su nekoji svladali propisane i slobodne vežbe, višesatna dnevna telovežba nije ih više umarala. Tada je rekao savezni načelnik brat dr. V. Murnik: «Nisam još imao takve vrste za međunarodnu utakmicu. Lahko računamo na prvo ili drugo mesto!» Za šalu smo smatrali te reči ili kao bodrenje i uljevanje samosvesti. Nismo si skoro mogli predstavljati toga, jer još nekoja braća nisu na ručama među vežbom dizali takozvani «špičak» (iz prednožnog izdržaja stoj vučenjem na pruženim rukama i pruženim nogama), druge je još bunio na preči iz potpora stražnjeg odnjih napred za pothvatom, iskret i upor sa prehvatom u nathvat, vežbe na konju nisu još vezala nekoja braća, taj je skakao jedva 135 cm (bez daske), onaj je slabo puzao po užetu i t. d. Priznati moramo ali bratu načelniku, da je pravilno gledao telovežbački materijal svoje vrste i pravilno ocenio sposobnosti pojedinaca.

Na putu uvežbanja bile su ali neprilike, koje bi mnogoga dovele do zdvajanja i odvratile ga od daljnjeg napora. Ipak su ali naša braća premostila sve te zapreke i u danim prilikama izdržali i unatoč svemu tomu častno pobedili. «Ne kloni! Izdrži, stisni zube, zaboravi na bolove, neide za tebe, već za veću, širu stvar, ide za zastupstvo Sokolstva, naroda i države!» — to su bili usklici, zapovedi, koje je nalagala braći njihova sokolska duša, to je bio glas, koji su slušali u sebi te ga zato nisu mogli prečuti. Počeo je brat Primožič, iskrenuo ili pretegnuo je desnu ruku u zapešću tako, da je morao prekinuti uopšte telovežbom za nekoliko dana, zatim ga je oteklo zapešće još uvek sprečavalo, a ni kod utakmice u Lyonu nije odlazio bez bolova u zapešću. Zatim mora prekinuti vežbu za nekoliko dana brat Šumi radi upale očiju. Sledi brat Dergane, kome se usled nahlade upalilo zubno meso. Prekinuće vežbanja radi oteklina i lečenja upale, pogodilo ga je tim više, jer je radi zaposlenosti u svojoj trgovini morao i inače zakasnuti mnogo telovežbačkih časova. A neposredno pre zadnju izbirnu utakmicu moraju prestati čak trojica braće. Brat Zupan ima takozvani kostni žulj na levoj ruci, bratu Sršenu se pod žuljem na desnoj ruci ognoji dlan, brat Porenta mora na tešku operaciju — na leđima su mu izrezali radi kompliciranog čira meso u površini 6 × 4 cm. Tako je nastupilo na konačnoj izbornoj utakmici devet dana pre utakmice u Lyonu, a šest dana pre odlazak iz Ljubljane, samo šestorica braće. Braća Zupan i Sršen prisustvuju utakmici sa povezanim rukama, brat Porenta leži u bolnici. Tada se je teško verovalo rečima brata dr. Murnika, mnogi smo već razmotrivali, ako ne bi bilo najbolje, da naše učestvovanje otkazemo. Braća lekari dobili su molbe i zahteve, da moraju lečiti dobro i brzo. Hvala i čast našim sokolskim lekarima, da su to skoro docela i izvršili. Pripremili smo se za boj i idemo — bila je reč onih dana. Nije bilo drugog izlaza nego da idu sva devetorica vežbača, nije se obaziralo na rezultat izbirne utakmice, u vrsti će biti onaj, koji će biti toliko zdrav, da će moći takmičiti. Braća Zupan i Sršen smeli su već dan pre odlazak opet malo prihvatiti za sprave, brat Porenta bio je još uvek povezan, ali nadao je se, da će do utakmice ozdraviti toliko, da izdrži zahtevane napore.

Tako smo u utorak 18. maja oko ponoći otišli iz Ljubljane: 9 utakmičara, vođa, 2 sudca i 8 ostala učesnika. Cela ekspedicija je dakle brojila 15 osoba, sudija brat Vladimir Kuščer odvezao je se već dan pre. Sobom smo imali vratilo i krugove, jer na vratilu i krugovima, kakve imadu Francuzi, nismo naučeni vežbati.

Vožnja do Rakeka — noć, tama, neizvesnost u koju idemo, Trst — na stanici dočekao nas je samo jedan brat, sivo, žalostno jutro, suze kiše padaju na teško trpeći, zaslužnjeni narod, koji je tako sam... Oдавle do talijansko-francuske granice: fašist i karabinijer, šikanacije, koje su tamo u običaju, koje su ali nastojali povećati, čim su saznali kamo i odakle putujemo. Modena — Lyon, hoće li nas tko tamo kod dolaska primiti? (Svršetak sledi.)

IZ STAREŠINSTVA JSS.

XIV. redovita sednica starešinstva JSS 21. juna 1926.

Prisutni: Gangl, Fux, Franke, Jeras, Kajzelj, Kandare, Ludvik, Marolt, Mis, Murnik, Poženel, Račić, Turk. — Opravdani: Čobal, Košir, Zelenko.

Tehnički odbor JSS. Brat dr. Murnik izveštava, da je dao za praški slet sastaviti i prepisati note, što će približno stajati 600 Din. Odobreno. — Za delomično finansiranje praške ekspedicije neka bi se održalo na praznik sv. Petra i Pavla javan telovežbački nastup na letnom vežbalištu Ljubljanskog Sokola. Kod naraštajskog pokusa u petak 25. o. m. pre podne neka bi se u tu svrhu ubirala mala ulaznina. Brat Kajzelj upozorava — jer je predmet tehničkog značaja — da TO odredi barjaktara za saveznu naraštajsku zastavu. Zastavu čuva Ljubljanski Sokol, zato preporuča, da se barjaktar odredi iz redova toga društva. Nadalje neka se odredi zamenika saveznom barjaktaru, koji je zaprečen trgovačkim poslovima, da nemože učestvovati u Pragu.

Tajnički izveštaj. Brat dr. Fux javlja, da će biti prenočišta za naraštaj u školi na Cojzovom grabnu i u školi na Prulama. K dočeku naraštaja neka se pozove ljubljanski naraštaj; brat Kajzelj obavestie naraštaj Ljubljanskog Sokola, br. Švajgar Sokola I i br. Jeras Sokola II. — Brat Štčpanek poslao je detaljan program za naraštajske dane. Sa naraštajem putuju u Prag starosta br. Gangl, br. Ludvik i br. dr. Šavnik. — Dana 3. jula održaće se zborovanje Českoslovačko-jugoslovenskih liga, kamo šalje JSS svoje zastupnike, isto i na manifestacijsko zborovanje na večer istog dana u reprezentančnom domu. Dana 9., 10. i 11. jula održaće se u Olomoucu svečano otkriće spomenika palim jugoslovenskim vojnicima; JSS zastupaće braća Gangl i Ludvik. ČOS šalje nam prepis dopisa, naslovljenog na bugarske «Junake», u kojem se poziva na zaključak naše glavne skupštine. VII. pešadijski puk kralja Petra I. ima svoju pukovsku slavu 25. o. m. u Novom Sadu, na koju nas poziva. Poverava se župa, da zastupa savez. — Odbor za spomenik kralju Petru I. u Kranju poziva Sokolstvo na svečano otkriće, koje će se izvršiti 1. augusta o. g. Zaključuje se pozvati ljubljansku, novomešku, celjsku i domaču župu, da učestvuju slavnosti. — «Almanah SHS» moli za statističke podatke. Ustupa se bratu Švajgaru u rešenje. — Brat Grgić, Igrane, koji putuje redovno po Dalmaciji, moli da mu se pošalje kolekcija sokolskih razglednica, koje će rasturiti prema pouzecu; za sebe ne zahteva nikakve provizije. Sa zadovoljstvom se udovoljava molbi. Cena — kao što je bilo objavljeno u svoje vreme — 30 Din. — Notar Karel Bleiweis javlja, da nam je pokojni br. Karlo Triller ostavio oporučno 10.000 Din. — Manjinska marka. Izrađivanje te marke poverava se firmi Svetek & Sitar. Zaključuje se naručiti 50.000 maraka. — Brat dr. Kandare izveštava, da je kao član starešinstva učestvovao proslavi 20godišnjice sokolskog društva u Krškem. — **Željeznički odsek.** Brat Ludvik izveštava, da je novosadski voz odkazan. — **Odsek za zastave.** Brat Račić izveštava, da je zastava — dar našeg naraštaja českom naraštaju — gotova i da će biti izložena kod firme «Elite» u Prešernovoj ulici. — **Ozledni fond.** Izveštava br. Marolt. Odobrena je isplata potpora bratu Vrečaru, Ljubljana I, u iznosu 360 Din, bratu Savelinu, Split, u iznosu 600 Din. — **Slučajnosti.** Brat Kajzelj izveštava, da je kao zastupnik saveznog starešinstva učestvovao proslavi 15godišnjice Sokolskog društva u Štepanji vasi, spojene sa razvićem društvene zastave. Proslava je vrlo lepo i dobro uspela.

XV. redovita sednica starešinstva JSS 30. juna 1926.

Prisutni: Kajzelj, Franke, Fux, Jeras, Marolt, Murnik, Poženel, Švajgar. — Opravdani: Čobal, Gangl, Gregorin, Jamar, Kandare, Ludvik, Račić, Smertnik, Turk, Zelenko.

Brat zamenik staroste otvara sednicu i seća se smrti brata Karla Vanička, sokolskog pisatelja i radnika. JSS izraziće ČOS pismenu sućut. Nadalje se pretresaju na sednici stvari gospodarskog značaja i zaključuju poslednje pripreme za VIII. svesokolski slet u Pragu. — Sokolski naraštaj, koji putuje u Prag, primaće na stanici br. Marolt.

Ustanovni sastanak «Slavenskog Sokolstva» održan je 3. jula o. g. u Pragu. U vodstvo SS bili su izabrani: predsednik dr. Josip Scheiner, njegovi zamenici Adam Zamoyski i E. Gangl, tajnik Vincenc Štćpanek, blagajnik F. Mašek. — Opširniji izveštaj podnećemo sledeći puta.

Savezni dan. VIII. izkaz: Zenica 50 Din; Okučani 50 Din; Bosanski Novi 50 Din; Vranje 600 Din; Donji Miholjac 512 Din; Vršac 300 Din; Titelj 150 dinarjev; Centa 100 Din; Stara Pazova 105 Din; Foča 60 Din; Ban. Arandelovac 48 Din; Rogatica 117 Din; Oplotnica 40 Din; Užice 100 Din; Čakovec 108 Din.

IZ ŽUPA

IV. slet Sokolske župe «Svetozara Miletića» u Senti 23. maja o. g. Retku i nezapamćenu svečanost doživio je grad Senta prilikom župskog sleta, a sokolska župa «Svetozara Miletića» nanizala je u lanac svojih uspeha još jedan trijumf. Već u oči dana stižu okićeni vozovi iz Subotice, Novog Sada, Sombora, Bečkerek, puni Sokola, Sokolice, naraštaja i vojnika, koje građanstvo dočekuje oduševljeno. Jedan monitor rečne flotile pod komandom pukovnika brata Eugena Malinarića, podstarešine župe, stiže rekom Tisom u Sentu, noseći 70 mornara-Sokola.

Na samoj obali Tise, na lepom keju, održana je u subotu na večer sokolska akademija pod vedrim nebom, koja je bila bogato ispunjena lepim i ritmičkim vežbama. Na raskošno osvetljenoj obali uz vatromet i muziku, razvila se zabava, koja je potrajala do 11 sati noću. U toku noći između subote i nedelje pada kiša, koja u nedelju jutro onemogućuje probe na vežbalištu, jer je teren potpuno blatnjav. Glavne tačke sleta svečana povorka i javna vežba. Okićenim ulicama sa slavlucima i zastavama kretala se povorka u kojoj je učestvovalo 2100 učesnika. Na čelu povorke muzika, zastave i starešinstvo župe sa delegatima Banatske i Osječke župe, a iza njih naraštaj muški i ženski, članovi, članice, vojska, konjanici i mornari. Ova imponantna povorka kretala se ulicama ceo sat i svrstala se pred gradskom kućom, gde je u ime Sokola pozdravio grad Sentu starešina župe brat dr. Ignjat Pavlas, a u ime grada odpozdravio gradonačelnik brat dr. Knežević. Baš za vreme ove svečanosti, kružili su nad gradom vojni aeroplani i bacali letke, a sa monitora pucali topovi. Pošto se sletišće prilično isušilo, javna vežba počela je u 4½ sata i trajala sve do 1/8 sati, ispunjena divnim sokolskim programom, punim sadržine i lepote. Sletišće se nalazi u idealnom prostoru gradskog parka, ukrašeno zastavama i zelenilom, a glavna tribina podignuta je po uzoru českih tribina sa 800 sedišta. Sve je dupkom puno (računa se da je gledalaca 5000 do 6000) i nestrpljivo se očekuje početak javne vežbe. U 4½ sati nastupa 260 dece, koja izvode deđeje igre, koje su gledaoce oduševile. Posle njih ulazi ženski naraštaj, koji je svoju župsku vežbu odvežbao vrlo dobro. Jedva se stišao aplavz ulazi 540 muškog naraštaja. I ako nije bilo probe, vežba muškog naraštaja s palicom ispala je odlično, jer je potiljak, jedno-obraznost i skladno izvođenje potpuno prikazalo lepotu ove mladenačke snage. Članice, 60 na broju, izvele su prostu prašku vežbu uzorno, pa je na prisutne jedinstveno delovalo. Sama melodija, ritam, odelo i jedinstveno nežni pokreti ispoljili su se u ovoj lepoj vežbi. Pravu buru oduševljenja izazvali su mornari rečne flotile iz Novog Sada, 60 na broju, koji su u svojim belim mornarskim kostimima precizno, skladno i oduševljeno odvežbali vežbu

s veslima. Posle njih nastupaju članovi (150) sa prostim praškim vežbama. I ako su ove vežbe teške i komplikovane, ipak su se braća trudila, da nam ih prikažu lepo i skladno.

Posle pauze od 10 minuta nastupa senčanska gimnazija sa svojom vlastitom muzikom i 640 dječskog naraštaja. Oni su dali nešto novog nešto originalnog. Prikazali su u desetak skupina razne gimnastičke igre i vežbe, koje su izvršene Srbijankom, a na koncu toga kola sačinili su četiri živa slova S O K O. Ova tačka programa oduševila je sve prisutne. Sad dolaze župske proste vežbe, koje izvode članovi i vojnici zajedno (680). Vežba laka, jednostavna ali puna efekta i lepote za oko i dušu. Posle njih Novosađani su odvežbali «šesnaesticu» određenu za praški slet uzorno. Sad dolaze 740 vojnika, da prikaže Jegerovu vežbu s puškom. Oni prekrivaju celo vežbalište, a sura boja odela i vežbališta sleva se u jedno. Sama kompozicija vežbe je dosta teška ali puna sadržaja, vojnici su je odvežbali i ako bez probe, vrlo dobro. Buran i zaslužen aplauz otpratio je naše vojnike Sokole sa vežbališta. Posle njih ulaze u brzom kasu 46 konjanika, koji su skoro već u sam sumrak odjašili vrlo lep karusel.

Tim je ova neobično uspela javna vežba, u kojoj je vežbalo oko 2050 vežbača raznih kategorija, završena.

Ovaj župski slet imao je svoj naročiti cilj, pa možemo slobodno reći, da je časno ispunjen. Na severnoj granici naše otadžbine, Sokolstvo je unelo poleta i oduševljenja i dostojno se reprezentovalo u kulturnom svom delovanju pred Madarima i Nemcima.

Velike zasluge za uspeh ovog sleta ima Savet grada Sente sa vrednim gradonačelnikom bratom dr. Kneževićem, Sokolsko društvo u Senti sa oduševljenim načelnikom bratom Vukovim i zamenik župskog načelnika brat Jeger. Neka im je bratska hvala!

Sokolsko društvo u Dalju, koje ne postoji još niti punu godinu dana iza svoje javne vežbe u Dalju, koju je održalo koncem svibnja, priređuje svake nedelje izlete u obližnja sela u kojima održaje javne časove. Prva takova priredba bila je izlet u Borovo. Posjet javne vežbe u Borovu bio je iznad svakoga očekivanja. S pravom se može ustvrditi, da je istoj prisustvovalo celo selo te su sve veoma dobro izvedene vežbe ushitom pratili i popratili. — Sledeće nedelje priredila su doista marljiva braća iz Dalja isto takovu uspešu javnu vežbu u Boboti, a prošle nedelje u selu Trpinja. Kraj velikog moralnog uspeha imaju braća iz Dalja i lep materijalan dobitak, jer im je od svake priredbe ostala lepa svotica, što im nije na odmet jer trebaju novac za nabavu sprava, koje im još manjkaju. Taj i ovakav rad je tim više za spomenuti jer je društvo u Dalju najmlađe društvo župe, a može da služi uzorom mnogom drugom puno starijem društvu.

Osnatak sokolskog društva u Mirkovcima. Kao prvi vidljivi uspeh sokolskog društva u Vinkovcima jeste osnatak sokolskog društva u Mirkovcima, koje će se izvršiti 27. juna. — Sokolsko društvo u Vinkovcima kroz dve godine redovno je odlazilo u Mirkovce na izlet priredivši svaki puta javan nastup. Kada su braća iz Vinkovaca ove godine nedavno bila u Mirkovcima zamoljeni su bili za upute i pomoć, kako bi se i u Mirkovcima osnovalo sokolsko društvo. Odzavavši se želji Mirkovčana Vinkovačko će sokolsko društvo kao izaslanik župe ispuniti njihovu želju.

Sokolsko društvo u Mirkovcima. Na poziv braće seljaka iz Mirkovaca, biti će u nedelju 27. o. m. j. konstituirajuća skupština ovog društva, koje se osniva na inicijativu samih seljaka, a uz pomoć bratskog društva u Vinkovcima. Novo društvo biće član sokolske župe «Strossmayer» u Osijeku. Najmlađemu članu našeg Sokolstva, želimo uspešan rad sa devizom: U desnici snaga, u sreću odvažnost, u mislima otadžbina.

Sokolsko društvo u Valpovu, priredilo je u nedelju 13. juna o. g. svoju ovogodišnju javnu vežbu na kojoj su učestvovala i bratska društva iz Osijeka i Dolnjeg Miholjca. Sve sokolske vežbe izvedene su dobro, pa između ostalih naročito ističemo vežbe članica za ovogodišnji slet u Pragu te vežbe članova iz Dolnjeg Miholjca sa činjevima. Ovo društvo neumornim radom braće tajnika Mg. pharm. Ferde Deszathy i načelnika Ivica Abramić postiglo jedan zameran uspeh, tako da se može smatrati jednim od najboljih u župi. Posle vežbe razvila se uz pratnju fanfare valpovačkog društva igranka na samom sletištu, a na večer veselica u gostioni brata Shwarza. Gradanstvo Valpova posetilo je kako javnu vežbu tako i veselicu u vrlo lepom broju i klicalo oduševljeno Sokolima! Samo napred braćo Valpovčani devizom: Jedan narod, jedno Sokolstvo, jedna otadžbina!

IZ SOKOLSKE ŽUPE «STROSSMAYER» U OSIJEKU.

Sokolsko društvo u Osijeku priredilo je tokom meseca svibnja o. g. sledeće priredbe, odnosno učestvovalo je aktivno kod ovih priredbi: 1.) Dana 3. svibnja o. g. priredilo je društvo svečanu akademiju u ovdašnjem Narodnom pozorištu kao spomendan pogibije Zrinjskog i Frankopana. Sve tačke programa izvedene su tačno i precizno na opće zadovoljstvo prisutnih. Mesta bila su sva rasprodana. Od prisutnih spominjemo: gradonačelnika g. dra. Hengla, pukovnika Jovanovića, kao zastupnika komandanta Osječke divizijske oblasti, i podžupana br. Deanovića te sekretara velikog župana g. Ljudevita Gaja u zastupanju potonjega g. Katića. Čisti prihod namenjen je putnoj blagajni društva za polazak u Prag. Iza akademije sakupilo se članstvo u Grand Hotelu na zabavu s igrankom. Ovde je pozdravio starešina društva br. Perić prisutne goste, pojedine predstavnike vlasti, zatim članstvo i prijatelje Sokolstva, a župski starešina br. Petrović vežbače sa načelnikom br. Lhotskyjem na čelu i spomenuvši neočekivan uspeh današnje akademije pozvao ih, da i u buduće posvete što više pažnje, marljivosti i ljubavi u sokolskom radu sa težnjom za još većim uspehom. Zahvaljuje se pevačkom društvu «Zmaj» za bratsku pomoć iskazanu kod akademije. — 2.) Dana 16. svibnja o. g. održalo je društvo posijelo u donjem gradu, na kojem se u glavnom opetovao program akademije, održane 3. svibnja u gornjem gradu, a br. dr. Prokopije Uzelać održao je zanimljivo i pažljivo saslušano predavanje o tuberkulozi. I to posijelo bilo je vanredno dobro posećeno. Čista dobit ušla je u putnu blagajnu za Prag. — 3.) Dana 18. svibnja o. g. priredilo je društvo izlet članstva u šumicu kraj Drave, kod proizvodanja vježbi (poglavito Praških) učestvovali su članovi i članice, muški i ženski naraštaj. Odaziv je bio veoma dobar, a vježbačima se priključio i lep broj braće i sestara. — 4.) Dne 23. svibnja o. g. održalo je društvo u dvorani ovdašnje trgovačko-obrtničke komore predavanje o Českoslovačkoj (predavač brat Ilija Mamuzić). Na to je predavanje bilo pozvano čitavo članstvo pismeno, a prijatelji putem ovdašnjih novina. Ovo predavanje bilo je vrlo dobro posećeno. — 5.) Dne 30. svibnja o. g. priredilo je bratsko društvo u Dalju svoju prvu javnu vežbu i naše je društvo aktivno učestvovalo i to članovi, članice i ženski naraštaj. Prisustvovao je i lep broj braće i sestara, koji nisu vežbači.

— IZ TEHNIČKOG ODBORA JSS. —

Savezni prednjački tečaj.

Po dugom odmoru od šest godina počinje savez opet sa redovnim prednjačkim tečajevima. Kako velike važnosti su prednjački tečajevi, to nam najbolje dokazuje teška situacija u našoj organizaciji. Stari prednjaci gube se u svojim dnevnim zvanjima, a mladih sila, koje bi, stupile na njihova mesta,

nema. I doista nije preterano, ako tvrdimo, da većim delom sve teškoće u našim društvima izviru iz toga dejstva. Tehnički odbor JSS je zaključio napeti sve sile, da se što pre popravi zakašnjeno i popuni kadar naših prednjaka.

Dana 15. septembra otvorićemo II. savezni prednjački tečaj u Ljubljani. Tečaj je jednomesečan i dnevno delo biće otegnuto na osam do deset časova. Da se omogući čim veće učestvovanje, zaključio je TO odstraniti sve zapreke za posećivanje tečaja i stavlja za prijem jedini uslov, da je najme discipliniran vežbač, brat, koji dolazi u tečaj prožet pravim sokolskim duhom, pun tvrde volje do dela i potpuno zdrav.

Sve ostalo hoćemo za taj prvi tečaj progledati, jer nam je najviše do toga, da će biti učestvovanje čim veće. Troškovi za pojedinog učesnika biće minimalni. Savez će se pobrinuti za dobra i jeftina zajednička prenoćišta i za dobru i tečnu hranu. Celokupni troškovi za sve iznosiće najviše 1500 Din. Da se olakša pripravama, neka svako društvo u isto vreme sa prijavom doznači svotu 1500 Din na račun prehrane, prenoćišta itd. za svakog učesnika. Vozni troškovi nisu u toj svoti zaračunati. Zamoljeno je za 50%nu voznu povlasticu. Tačne podatke što se tiče troškova, javićemo u najkraćem vremenu, čim će pripreme toliko dozoreti, da će biti moguće tačno sve ustanoviti.

Pošto je ali ipak broj učesnika omeđen radi prenoćišta i ostalih prostora, treba je pospešiti sa prijavama. TO obaziraće se na prijave po njihovom vremenskom redu, radi toga ne odgađajte do poslednjeg dana, nego izvršite to odmah.

Prijave ispunite po sledećem formularu:

Tehnički odbor JSS u Ljubljani.

Prijavnica za učestvovanje na II. Prednjačkom tečaju
JSS u Ljubljani 1926.

Brata . . . . ., člana sokolskog društva u . . . . .
župe . . . . ., rođen . . . . . u . . . . .
pokrajina . . . . ., oženjen, neoženjen . . . . ., izobrazba . . . . .
. . . . ., zanimanje . . . . ., zna jezike . . . . .
Vežbajući je član društva od . . . . ., član prednjačkog zbora
od . . . . .; učestvovao prednjačkom tečaju . . . . .
kada i gde? . . . . .

Pretplatu 1500 Din doznačujemo u isto vreme.

. . . . ., ... 1926

tajnik: blagajnik: načelnik: starosta:

U smislu zaključka TO biće svi oni, koji sa uspehom absolviraju tečaj, imenovani društvenim prednjacima.

Tečaj je samo za članove. Za članice priredićemo docnije naročiti tečaj. Upozoravamo sva bratska društva na izvanrednu važnost tečaja. Samo ona društva, koja pravilno shvaćaju važnost vaspitanja prednjaka, mogu se razvijati sa uspehom. Društvo bez dobrih prednjaka lahko životari, nema ali budućnosti. Društveni odbori, ne dopustite, da će i Vaše društvo biti među onima, koja životare iz dana u dan, ne dajte da će biti sve Vaše delo zgrada iz peska, nego se na vreme pobrinite za čvrste temelje svoga rada, za dobar prednjački zbor. Smatrajte za svoju svetu dužnost, poslati makar samo jednog člana u tečaj. Male žrtve, biće sa uspehom obilno vraćene. Odredite najboljeg Sokola između Vaših vežbača i odmah ga prijavite. Dokažite, da ozbiljno shvaćate svoju zadaću.

Dobićete novih snaga, da će novi, sveži val oživeti celo društvo. Ako će biti u društvenim odborima dovoljno dobre volje, biće već prvi val, prva četa novih prednjaka, koja će doneti novog života u celu organizaciju, podići će veselje do dela i proterati sve mrkoglede zdvajajuće. Hoćemo život, delo, napredak. Dakle napred!

Tehnički odbor JSS.